

РЕШЕНИЕ

№ 1087

гр. Б., 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Б., LXV НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анита Хр. Велева

при участието на секретаря Николета Вл. Хаджиева
като разгледа докладваното от Анита Хр. Велева Административно наказателно дело № 20232120202119 по описа за 2023 година

Производството е образувано след отмяна на основание [чл. 222, ал. 2, т. 1 АПК](#) на решението, постановено по АНД № 1993/2022 г. по описа на РС – Б., което дело е било образувано по жалба на „А. Д.“ ЕООД ЕИК:***** срещу Наказателно постановление № *****, издадено от З-н. на Д. за национален строителен контрол, с което за нарушение на чл. 137, ал. 3 и чл. 148, ал. 1 ЗУТ на основание чл. 237, ал. 1, т. 1 ЗУТ на „А. Д.“ ЕООД, ЕИК ***** е наложена „имуществена санкция“ в размер на 5000 лева.

В първоначалния сезиращ БРС процесуален документ била оспорена процесуалната и материална законосъобразност на издаденото наказателно постановление, с множество съображения касаещи, допускане на съществени нарушения на процесуалните правила, липса на дата и място на нарушението, разминавания между предмета на нарушението, посочено в КП и този предмет на АУАН и НП. Още с депозирането на жалбата във фокуса на дискуссионните правни въпроси, разрешени неправилно и незаконосъобразно от наказващия орган е въведена проблематиката относно приложимостта на чл.148,ал.6 ЗУТ.Поддържано е,че „А. Д.“ ЕООД в качеството си на строител е изпълнило строителни и монтажни работи в язовир „Д. с.“, който бил включен в списъка на язовирите, нуждаещи се от аварийен ремонт в област Б., поради констатирани от ДАМТН неизправности, които обуславяли класификация на язовира с първа степен на опасност, с което същият представлявал опасност живота и здравето на хората. В съответствие с изложеното се поддържало,че СМР били предприети в съответствие с чл. 148, ал. 6 ЗУТ и извършените действия не следвало да квалифицират строежа като незаконен по смисъла на чл. 225, ал. 2, т. 2 ЗУТ.

В проведените открити съдебни заседания, жалбоподателят „А. Д.“ ЕООД, редовно призован, не изпраща законен или процесуален представител, който да изрази становището му в дадения ход на делото по същество.

Въззиваемата страна З-н. на ДНСК, редовно призована,се представлява от юрк.Й.А., която настоява оспореното наказателно постановление да се потвърди като законосъобразно и претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Представя подробни писмени бележки,в които извършва систематичен анализ на разпоредбите на

чл.148,ал.1 и чл.148,ал.6 ЗУТ, достигайки до заключение,че с чл.148,ал.6 ЗУТ не се въвежда изключение от общия разрешителен режим на строителство, а единствено се допуска по-облекчен ред за снабдяване с необходимите строителни книжа-одобрен инвестиционен проект и разрешение за строеж,каквито и до настоящия момент не са представени от жалбоподателя.Твърди,че при преценка за приложимост на чл.148,ал.6 ЗУТ изходна основа са критериите, произтичащи от легалните дефиниции на чл.2, пар.1, т.3 от ДР на ЗЗБ, в който контекст интерпретира изводите на вещото лице.

Съдът, след като обсъди доводите и възраженията на страните, извърши индивидуален и комплексен анализ на събраните при първото и второто по ред разглеждане на доказателства достигна до **следните фактически изводи**:

С НП № *****, издадено от 3-н. на ДНСК, „за нарушение на чл.137, ал.3 и чл.148, ал.1 от ЗУТ на основание чл.237, ал.1, т.1 от ЗУТ на „А. Д.“ ЕООД ЕИК***** била наложена имуществена санкция в размер на 5000.00 лева. Служители на РДНСК извършили проверка на място и по документи, при която установили изпълнение на СМР, изразяващи се в основен ремонт и възстановяване на язовирна стена на язовир „В.“ /“Д. с.“/ в ПИ с идентификатор ***** по КККР на с.В., община К.,представляващ територия заета от води или водни площи с начин на трайно ползване- язовир с площ 37571 м2, като е извършено строителство на преливник от стоманобетон в ПИ с идентификатор ***** по КККР на с.В. и на стоманобетонени бордове от двете страни по дължината на пътя, с приблизителна височина на бордовете 20 см., и строителство в ПИ идентификатори *****, ***** и 11096.12.11 по КККР на с.В., представляващо отводнителни канавки до общ стоманобетонен резервоар, изграден в ПИ ***** по КККР на с.В. с НТП за дере.

Приобщената в пределите на проведеното съдебно следствие пред първостепенния съд при първото разглеждане на делото писмена доказателствена съвкупност установява по несъмнен и безспорен начин конкретиката относима към спорните положения в разглеждания казус, която по своето естество разширява параметрите на доказване по отношение на констатираното в НП и АУАН неправомерно поведение на дружеството жалбоподател. В този контекст БРС съобразява фактическите данни, установими от писмените доказателства: „Д.к.к.“ ЕАД, като търговско дружество със 100% държавно участие, е определена да възлага ремонтите и реконструкциите на язовири - държавна и общинска собственост, с изключение тези възложени на концесия, за които в концесионния договор е предвидено извършването на ремонтно-възстановителни дейности от страна на концесионера. Със същото решение е одобрен списък на язовирните стени и съоръженията към тях на язовирите по ал.1, на които трябва да се извърши основен ремонт или реконструкция. Язовир „Д. с.“ на територията на Община К. фигурира в позиция №97, в Списък Приложение 1 към т.2 от Решение №495/13.07.2018 г., с като е прието ,че по отношение на него съществува необходимост от извършване на ремонт на следните неизправности- "Запушена шахта и неработещ О.И.Източването става с единичен сифон. Бетоново съоръжение за високоволтов кабел в отводящия канал“.

Очертаните обстоятелства, включени в предмета на доказване, изискват хронологично и всеобхватно проучване на фактическите данни, инкорпирани чрез следната писмена документация :

На 16.01.2019г. между „Д.к.к.“ ЕАД, като възложител, и „М.“ ЕАД, изпълнител, бил сключен договор с предмет ремонт и реконструкция на язовирната стена и съоръженията към нея на язовир „Д. с.“, община К., включващи дейности по проектиране и изпълнение на СМР, подробно описани и изброени в техническото задание за обследване, анализи на техническото състояние, съставяне на технически паспорт, изготвяне на технически проект и изпълнение на ремонт или реконструкция на язовирната стена и съоръженията към нея, всички описани подробно в Приложение № 2, представляващи неразделна част от договора. Срокът на изпълнение на възложената с договора изработка /СМР/ е дефиниран общо 720 календарни дни, с допълнителна класификация ,включваща 180 дни за изготвяне на инвестиционен проект и 540 дни за изпълнение на дейностите по ремонта и

реконструкцията.

На 16.01.2018г. между „М.“ ЕАД, като възложител, и „А. Д.“ ЕООД, като изпълнител, бил сключен рамков договор, обвързващ изпълнителя със задължение за изпълнение на необходимите дейности, както и да предоставя за временно и възмездно ползване транспортни средства, строителна механизация и оборудване на обекти на възложителя. В раздел I , т.2 било регулирано между страните, че конкретните видове дейности , свързани с конкретен обект на възложителя ще се възлагат на изпълнителя въз основа на двустранно подписани между страните допълнителни споразумения към рамковия договор.

С допълнително споразумение към цит. рамков договор от 01.02.2019г., и с анекс към допълнителното споразумение от 01.11.2019г. предмет на диспозитивно договорно регулиране между страните е възмездното изпълнение на СМР за язовир „Д. с.“ в община К. от изпълнителя „А. Д.“ ЕООД.

На 08.11.2019г. са съставени 2 бр. приемо-предавателни протоколи между възложителя „М.“ ЕАД и „А. Д.“ ЕООД, които в систематизиран порядък обхващат приемо-предаване на обект „Ремонт и възстановяване на язовирна стена „Д. с.“, ПИ ***** с.В., общ.К. и съоръженията към нея“, и копие от пълен комплект проект за обекта за цит.обект.

На 07.09.2021 г. свидетелят арх. Б. Г. - главен инспектор в отдел „СК“ в РДНСК Б., съвместно с арх. А.С., осъществили проверка на място и по документи в общинската администрация на извършено строителство на язовир „В.“ с.В.,общ.К. и като следствие от приетите за установени в непосредствената проверка и обследваната документация фактически положения, доказателствено обезпечени със снимков материал към съставения КП, е формирано заключение, че в хода на проверката не са представени строителни книжа по смисъла на ЗУТ. В констативния протокол са отразени следните фактически констатации, че ПИ № ***** по КККР на село В., общ.К. представлява територия, заета от води или водни площи с НТП - язовир, с площ 37571 кв.м., който на юг граничи с ПИ № 11096.28.23 - селскостопански, горски, ведомствен път. В КП са материализирани констатации за извършено строителство, представляващо преливник от стоманобетон в ПИ № ***** и на стоманобетониви бордове от двете страни по дължината на пътя с приблизителна височина на бордовете 20 см. Изпълнено било строителство и в ПИ № ***** , ***** и 11096.12.11 по КККР на с.В., представляващо отводнителни канавки до общ стоманобетонов резервоар, изграден в ПИ № ***** с НТП - дере.

На 15.09.2021 г. в Община К. постъпило заявление от Изпълнителния директор на „Д.к.к.“ ЕАД, за одобряване на инвестиционен проект и за издаване на разрешение за строеж за обект „Ремонт и възстановяване на язовирна стена „Д. с.“ ПИ № ***** , село В., община К., и съоръженията към нея“. С писмо от 28.09.2021г. Главният архитект на Община К. изпратил отговор до заявителя „Д.к.к.“ ЕАД, в който са описани нередовностите на заявлението за издаване на разрешителното за строеж, свеждащи се в липса на актуална скица, документ за собственост на имота, в който ще се изпълни строителството, неприлагане на договор за учредяване право на строеж в полза на заявителя, неправилно индивидуализиране на идентификационния номер на ПИ в заявлението-***** /несъществуващ по КККР/, т.к. проектът предвижда изпълнение на строителство в ПИ ***** по КККР на с.В., а проектната документация обхваща предвиждане за строителни дейности и в съседни имоти ПИ 11096.28.23, ПИ ***** по КККР на с.В.. В писмото на гл. архитект на Община К. е формулирано указание за коригиране на проектната документация с коректно отразяване на всички ПИ, в които се извършва строителството.

С указания изх.№90-03-230/16.09.2022 г. на министър на МРРБ са отменени указанията, дадени с писмо изх.№90-03-230/26.05.2022 г. на заместник министър-председателя и министъра на регионалното развитие и благоустройството, с които първоначално било прието, че изброените в одобрен списък-приложение към Решение № 495/13.07.2018г. на МС язовирни стени и съоръженията към тях са категоризирани като нуждаещи се от спешен ремонт и спрямо тях приложение намира чл.148,ал.6 ЗУТ, рамкиращ нормативната хипотеза

на приложимия по изключение разрешителен режим за осъществяване на строителство при бедствени и аварийни ситуации. А именно според посочената законова хипотеза разрешение за строеж по изключение могат да се издават по частични работни проекти, като строителните книжа могат да се комплектуват и по време на изпълнение на неотложните аварийни и възстановителни работи или след изпълнението им и се предават на органа, компетентен да издаде разрешението за строеж. В мотивите за отмяна на посочените указания е възприето, че органите на ДНСК са констатирали при контролни проверки издаването на незаконосъобразни разрешения за строеж по чл.148, ал.6 ЗУТ без наличие на доказателства към момента на издаване на строителните книжа за възникнали и обявени бедствие и/или авария по см. чл.2 ЗЗБ и пар.1, т.3 от ДР на ЗЗБ.

Към писмената доказателствена база е инкорпориран „Доклад с резултатите от обследването и анализа на техническото състояние на язовирна стена „Д. с.“ съоръженията към нея“, касаещ „Строеж: Язовир“ Д. с.“, находящ се в имот №000002 в землището на с. В., общ.К., като в Раздел 4, част 6 Констатации за техническото състояние на хидротехническата част са обективирани изводи за неблагоприятни процеси и състояния на съоръженията: разрушен, неизправен /вероятно затрупан/ основен изпускател, преливник с влошена пропускна способност, ниска якост, бързоток- разрушен неизправен, със сериозни изравняния по цялата дължина, енергогасител-разрушен, което обуславя концептуалното виждане, че обследваните елементи от водопроводящата част са в лошо техническо състояние, с генералното заключение, че следва да се изготви и реализира проект за изграждане на стоманобетонен бързоток с гасител в края. Констатирано е в резултат на анализите и обследването, че по сухия откос на язовирната стена има ясни следи от преливане в резултат на липсата на пропускателна способност на преливника. Формулирани са в обобщен план изводи, че: 1. По отношение на устойчивостта язовирната стена отговаря на изискванията на ЕВРО-КОД7 и действащата нормативна база към 2019 г.; 2. язовирната стена и съоръженията към нея не отговарят на показателите за конструктивна сигурност съгл.чл.148 от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние от 07.10.2016 г. и съгл. чл.153 от същата наредба техническото ѝ състояние се определя като неизправно, неработоспособно.

На 04.11.2021 г. свидетелят Б. Г. съставил на дружество „А. Д.“ ЕООД АУАН, затова че дружеството, в качеството му на строител, съгласно рамков договор от 16.01.2018 г., допълнително споразумение от 01.02.2019 г. и анекс към допълнително споразумение от 01.11.2019 г. с възложителя „М.“ ЕАД, изпълнило СМР на строеж „Ремонт и възстановяване на язовирна стена „Д. с.“ ПИ № *****”, село В., община К., и съоръженията към нея“ - I (първа) категория, без строителни книжа по смисъла на §5, т.36 от ДР на ЗУТ, с което е извършено нарушение на чл.137, ал.3, предл.2 и чл.148, ал.1 от ЗУТ - незаконен строеж по смисъла на чл.225, ал.2, т.2 от ЗУТ. В обстоятелствената част на АУАН са възпроизведени изцяло констатациите от констативния акт досежно предмета, вида, териториалния обхват и параметрите на строителните дейности, квалифицирани незаконен строеж по смисъла на чл.225, ал.2, т.2 от ЗУТ и е извършена сравнително-правна мотивировка в нормативния регламент на цитираните разпоредби от ЗУТ - чл.137, ал.3, предл.2, чл.148, ал.1 от ЗУТ, чл.225, ал.2, т.2 от ЗУТ. Пояснено е, че строежът е първа категория, съгласно чл.137, ал.1, т.1, б.„д“ и б.„н“ от ЗУТ и чл.2, ал.5, т.1 и чл.3 от Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи. Конкретизирано е мястото на извършване на нарушението - в ПИ №№ ***** , ***** , ***** и 11096.12.11 по КККР на село В., както и времето на осъществяване на нарушението - от 08.11.2019г. до 07.09.2021 г.

АУАН бил връчен на дружеството на 20.12.2021 г. и в срока по чл.44 от ЗАНН било подадено възражение.

На 19.04.2022 г. 3-н.ът на ДНСК издал оспореното по делото НП с № ***** , в което при цялостна словесна тъждественост относно съществените фактически елементи на административното нарушение-време, място, начин на извършване, нарушител са

пресъздадени изводите относно фактичката рамка на нарушението, заложи в АУАН, като е извършен и идентичен подбор на правна квалификация на нарушението- чл.137, ал.3 и чл.148, ал.1 ЗУТ. На основание чл.237, ал.1, т.1 от ЗУТ на дружеството „А. Д.“ била наложена имуществена санкция в размер на 5000.00 лева.

При извършване на проверка на законосъобразността на НП в Решение №1112/02.12.2022 г. БРС е формирал вътрешна увереност за пълнота, изчерпателност, убедителност, и логическа съгласуваност на доказателствените източници, обосновали крайният извод за неоснователност на разглежданата от него жалба. Посочил, е че точно и законосъобразно административно-наказващия орган е подсумирал констатирания фактически състав на нарушението -осъществен строеж от първа категория без строителни книжа - одобрен инвестиционен проект и разрешение за строеж, под разпоредбите на чл.137, ал.3 и чл.148, ал.1 от ЗУТ, отхвърляйки като доказателствено необоснована лансираната защитна теза за неотложност и аварийност на ремонта.Аргумент в услуга на това становище е почерпен в недоказаност в конкретната фактическа ситуация на нормативно очертаните в бедствени и аварийни ситуации, налагащи започване на строителство без строителни книжа.

Пред касационната инстанция са представени писмо на изпълнителен директор на „Д.к.к.“ относно окомплектоване на строителна документация по реда на чл.148,ал.6 ЗУТ и писмо-отговор от МРРБ, ДНСК вх.№РД-21-07/05.01.2023 г.

С Решение №580/02.06.2023 г. по описа на АдмС-Б. е отменено решението на БРС, като е прието,че при първото разглеждане на делото от БРС са допуснати съществени процесуални нарушения по см.чл.348,ал.1, т.2, вр.ал.3, т.1 НПК в реализираната доказателствена дейност, довели до ограничаване правата на страните,които са отстранени. Постановеното отменително касационното решение е активирало процедурата по повторно първоинстанционно разглеждане на делото, като настоящият състав е обвързан с конкретно формулираните указания в решението на касационната инстанция,относими към отстраняване на доказателствени непълноти и елиминиране на дефицити във правнозначимата фактология.

В изпълнение на указанията на касационната инстанция съдът е изискал и приобщил към писмената доказателствена съвкупност: писмо вх.№29179/03.08.2023 г. от кмета на Община К., придружено със Справка от оператор на язовир „Д. с.“,с В., съгл. която от началото на 2018 г. до 07.09.2021 г. на територията на яз. „Д. с.“,с.В. /ПИ с идентификатори *****, *****, *****, 11096.12.11/ не са настъпвали бедствени и аварийни ситуации, дължащи се на природни бедствия, /наводнения, земетресения/ или други фактори.Посочено е,че в резултат на обилните валежи през зимния период на 2018 г. яз.Д. с. е преливал през преливника, без да създава бедствени и аварийни ситуации. Посочено е и,че при наводнение на 25.10.2017 г. в Община К., във водосбора на язовир „Д. с.“, с.В. валежите са били около 110 л/кв.м. /измерени от местните земеделски производители/ и това е довело до преливане през преливника на язовира /не и над стената/, без да създава бедствена или аварийна ситуация по язовирните съоръжения или след тях. Приобщени са още следните изискани служебно от съда документи: Заверено копие от Акт за публична общинска собственост №3262/30.08.2022г.; Заверено копие от скица №15-998173- 30.08.2022г.; Заверено копие от проект за изменение на КККР; Заверено копие на Удостоверение за приемане на проект за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри №25-92685-30.08.2022г; Заверено копие от Докладна записка на Кмета на община К.; Заверено копие от Решение на общински съвет К. за дарение в полза на държавата; Заверено копие от писмо до Областен управител на област Б.; Заверени копия на обратни разписки; Копие от Заповед № РД-10-247/13.09.2022г. на Областен управител на област Б.; Заверено копие от Анализ на техническото и експлоатационно състояние и оценка на сигурността на язовирната стена и съоръженията към нея; Заверено копие на аварийен план на язовир „Д. с.“; Заверено копие на техническо досие на язовир „Д. с.“; Заверено копие на Инструкции за експлоатация на язовирната стена на язовир „Д. с.“; Заверено копие от Констативен протокол за техническото състояние от пролетен преглед през 2023г. на язовир „Д. с.“, Сред мероприятията предвидени в техническото досие на яз.“Д. с.“, за поддръжка на

язовирната стена и съоръженията към нея е предписано ежегодно извършване на дейности: почистване на стената и съоръженията от дървесна и храстовидна растителност за осигуряване на достъп и възможност за визуален оглед, както и за нормалното им функциониране; в случаи на локални размествания и обрушвания на каменната броня, се предприемат мерки за заздравяване и чрез заклиняване със скален материал или тампониране с мразоустойчив бетон; и др./л.72/. В приложения анализ за техническото и експлоатационно състояние и оценка на сигурността на язовирната стена и съоръженията към нея /л.78/е посочено,че язовирът е работил продължително време при екстремно високи водни стоежи с максимални натоварвания на водната стена, както и в условия на рязко понижение на водното ниво до изцяло изпразване на язовира /при извършване на ремонтните работи през 2020/2021 г./,което позволява оформяне на изводи за нейната надеждност и сигурност. Посочено е /л.79/ ,че под язовира каскадно са разположени язовир „О. г.“ и „К. м. 2“, върху водните баланси на които язовирът влияе съществено.Пояснено е,че язовирът е потенциално опасен за с.Р. и магистрала „Т.“, като застрашени от заливане са къщи със живущи хора в тях и стопански постройки, разположени в с.Р., на около 10 км. След язовира, както и магистрала „Т.“, отстояща на около 250 м. под язовир „К. м. 2“. Уточнено е,че неизправности по язовирната стена и съоръженията към нея биха застрашили живота и здравето на хора живущи в селото и/или преминаващи по посочената магистрала, както и материални ценности при преминаване на висока вълна над проектната и в резултат на това скъсване на стената.Тези опасности са обусловили класифицирането на язовир „Д. с.“ като язовир с първа висока степен на потенциална опасност.

В писмо вх.№31609/25.08.2023 г. на „Д.к.к.“ ЕАД информират,че ремонтно-възстановителните работи на язовир „Д. с.“, община К., обл.Б., са приключили на 27.01.2021 г.

Съдът допусна и назначи хидротехническа експертиза,в която вещото лице със специалност хидротехническо строителство е формирало максимално изчерпателни, обосновани и обективни специализирани отговори в обсега на поставеното изследване. В заключението се съдържат изводи, че конструктивната цялост на язовирната стена на язовир „Д. с.то“ с. В., община К.в В ПИ с идентификатор ***** по КККР не е нарушена, но е намалена пропускателната възможност на преливника и е налице практически пълна затапеност на основния изпускател. Констатирало е, че е имало и преливане през стената. По отношение на конструктивната цялост на язовирната стена вещото лице е формирало извод, че същата е ненарушена, но е с локални вертикални пропадания на короната. Обозначено е в експертните изводи,че за възстановяването ѝ са необходими - локални донасипвания на нарушените от улягания участъци, направа на трайна пътна настилка.Обсъдено е в заключението,че отводняването е изпълнено, като сред набелязаните възстановителни работи вещото лице е отчело нуждата от почистване на водния откос от тревна растителност, изграждане в долната част на въздушния откос на дренажна призма /неизградена/ за преустановяване на филтрация през земнонасипната стена. Според експерта е бил **необходим ремонт на хидротехническите съоръжения, включващ, цялостен ремонт на преливника, при това премахване на бетоновата тръба ф 800 мм, и облицовка по дължина с бетон и стоманобетон, което е изпълнено.**Очертана е необходимостта от пълно изпразване на язовира, разчистване на земните маси - затапили входа и цялостно отпушване по цялата дължина, което е изпълнено в рамките на осъществените СМР.При изслушване на вещото лице, същото е категорично,че обемът от ремонтно-възстановителни, строителни М., които са извършени, са насочени да отстранят нередностите в язовирната стена – нарушения в пропускателната способност на преливника. Обективизирано е и научно мнение, според което язовирът е потенциално опасен за с. Р. и магистрала „Т.“, като опасността се увеличава допълнително каскадно разположените под язовира още два язовира - яз.”О. г.” и яз.”К. м.” на които яз.”Д. с.то” влияе съществено. Вещото лице е отбелязало,че язовир ”Д. с.” е с квалификация - първа висока степен на потенциална опасност. В този контекст вещото лице при обсъждане на заключението очерта,че при затапване на основния изпускател на язовира, е било наложително да се спре изцяло експлоатацията му, позовавайки се в прогнозен план, че при интензивни валежи, язовирът ще бъде

препълнен,стената ще прелее и ще бъде скъсана, при което ще бъдат скъсани и каскадно разположените под яз.“Д. с.“ други два язовира., което ще доведе до заливане на селища, животни и хора, на пътища, включително и на АМ „Т.“. В заключението и в изслушването си в о.с.з. вещото лице е категорично,че в периода от 2018г. до 07.09.2021г. и преди това се е налагало намаляване на експлоатационните натоварвания, поради затапен основен изпускател. Според вещото лице СМР по документи завършват на 27.01.2021г., но фактически самият строеж се реализира в периода от 08.11.2019г. – до момента на проверка от РДНСК - септември 2021г.

Така изложената фактическа обстановка намира легитимна опора в единна доказателствена верига,обхващаща анализирани самостоятелно и ценени във взаимовръзка писмени, гласни доказателствени източници и резултатите от назначената и изслушана по делото съдебна хидро-техническа експертиза, които доказателства съставляват хармонично цяло, и подпомагат процеса по разкриване на обективната истина.

От правна страна:

Не е спорно по делото, че обжалваното постановление е издадено от компетентен орган (видно от приложената заповед № РД-13-055/08.02.2022г., т.4,), а АУАН е съставен от материално и териториално компетентно длъжностно лице съобр. Заповед № РД-15-2034/31.05.2019 г. и представената длъжностна характеристика за длъжността „главен инспектор“-л.52. Извън обхвата на спорните въпроси предвид произнасянето на касационната инстанция стои и въпросът за стриктното съблюдаване на съдържателния минимум от реквизити при издаване на НП, с което е гарантирано съблюдаване нормата на чл.57 ЗАНН, както и че при издаването на административния акт е спазено изискването за съответствие със задължителните съдържателни критерии, очертани с разпоредбата на [чл. 42 от ЗАНН](#). Вмененото на жалбоподателя нарушение е индивидуализирано с фактическа детайлизация, задълбочена до степен, позволяваща му да разбере в какво е "обвинен" и да организира ефективно своята защита. Не се спори и по отношение на точността в съотношението на цифрова квалификация чл.137, ал.3, предл.2 и чл.148, ал.1 от ЗУТ и словесно описание на фактическите параметри на нарушението- изпълнение на СМР на строеж „Ремонт и възстановяване на язовирна стена „Д. с.“ ПИ № *****, село В., община К., и съоръженията към нея“ - I (първа) категория, без строителни книжа по смисъла на §5, т.36 от ДР на ЗУТ, което характеризира строежа като незаконен по смисъла на чл.225, ал.2, т.2 от ЗУТ. Отсъстват критични съображения относно проблематично и неправилно приложение на относимата кореспондиращата на нарушението санкционна норма- чл.237, ал.1, т.1 от ЗУТ.

Не е спорно по делото, че за извършените през 2018 г.-2021 г. ремонтни и възстановителни дейности по язовирна стена на язовир „Д. с.“с.В., липсват издадени строителни книжа-съгласуван и одобрен инвестиционен проект и разрешение за строеж по см. на чл.137,ал.3 ЗУТ и чл.148,ал.1 ЗУТ. Установен е и характерът на тези дейности, а именно основен ремонт и възстановяване на строеж от първа категория, за извършването на които по общия ред е необходимо одобряването на проект и издаване на разрешение за строеж. Другият безспорен факт касае включването на язовирната стена и съоръженията към нея на язовир „Д. с.“с.В. в списъка на язовирите, нуждаещи се от спешен ремонт съгласно Решение № 495/13.07.2018 г. на Министерски съвет на Република България.

Пределите на изследване на въпроса за правилното приложение на материалния закон в случая са концентрирани и ограничени до маркирания от касационната инстанция обсег на правния спор-дали следва да се приложи разпоредбата на чл.148, ал.6 от ЗУТ и дали е била налице бедствена и аварийна ситуация. Според указанията на касационната инстанция по тълкуването и прилагането на материалния закон, установен в нормативния регламент на чл.148, ал.6 ЗУТ, тълкуването на понятията аварийна и бедствена ситуация на плоскостта на чл.48,ал.1 от Закон за защита при бедствия недопустимо стеснява обхвата на приложението на чл.148, ал.6 от ЗУТ и то при положение, че в ЗУТ липсва легално обяснение на понятията бедствена и аварийна ситуация. В решение № 722 / 24.01.2023г., постановено по административно дело № 7150/2022г. на ВАС, II отд., е направено пояснение, отчитащо че в

ЗУТ и ЗЗБ са използвани различни понятия, които не следва да бъдат отъждествявани напълно. Разпоредбата на чл.148, ал.6 от ЗУТ е относима за „бедствени и аварийни ситуации“, което понятие следва да се тълкува в по - широк смисъл от понятията „бедствие“ и „авария“ по смисъла на ЗЗБ, като в тази връзка следва да бъде съобразен ЗВ.

Според дефинитивно очертаните рамки в §1, т.95б от ДР на ЗВ, "нарушаване на конструктивната цялост на язовирната стена и на съоръженията към нея" е нарушаване на съответствието между системата на язовирната стена и съоръженията към нея и проектните конструктивни модели на елементите на тази система; това е нарушаване на способността на системата да изпълнява предназначението си и съответно опасност от неконтролирано изпускане на вода от водохранилището и/или нарушаване на проектните експлоатационни параметри на язовира.“

В изпълнение на указанията на касационната инстанция да се изследва, дали е било налице „нарушаване на конструктивната цялост на язовирната стена и на съоръженията към нея“ по смисъла на §1, т.95б от ДР на ЗВ, като интегрален същностен компонент на комплексната преценка за реализиране на по-широката хипотеза за бедствена и аварийна ситуация съдът съобрази изводите на вещото лице по назначената хидротехническа експертиза и приложимите разпоредби в относимия поднормативен източник - [Наредба № 13 от 29.01.2004 г.](#).

Съгласно ръководните ориентири, заложи в правната уредба на **чл. 41 от Наредба № 13 от 29.01.2004 г.**, „Сигурността на язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация се оценява чрез наблюдение и контрол на показатели за: 1. конструктивната им сигурност; 2. технологичната им сигурност; 3. влиянието им върху околната среда.

Според чл. 46 от Наредба № 13 от 29.01.2004 г., за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях се определя като: 1. изправно, когато отговаря на показателите за сигурност по чл. 41; 2. неизправно - частично работоспособно, когато: а) е нарушен поне един от показателите за технологична сигурност без опасност за конструктивната сигурност; предприема се ремонт; б) е нарушен поне един от показателите за конструктивна сигурност и/или показателите за опазване на околната среда при удовлетворени показатели за технологична сигурност; в този случай след анализ на техническото състояние се налагат ограничения в натоварването; предприема се ремонт; 3. неизправно - неработоспособно, когато са нарушени показатели за технологична сигурност и конструктивна сигурност; налагат се ограничения в натоварването и се предприемат ремонтни работи или реконструкция; 4. предаварийно - когато по-нататъшната им експлоатация е недопустима поради неприемлив риск за хора, материални ценности и околна среда; извеждат се от експлоатация до довеждане в състояние по предходните точки.

По делото от назначената и изслушана хидротехническа експертиза се установи, че предвид класифициране на процесния язовир с първа степен на висока потенциална опасност, е било необходимо в периода от 2018г. до 07.09.2021г. и преди това да бъдат намалени експлоатационните натоварвания поради създадената опасност за хора, животни, посеви, пътища, при експлоатацията му със затапен основен изпускател в условия на интензивни валежи. Според прогнозните научно изградени изводи на експерта при интензивни валежи, язовирът ще се окаже препълнен, стената ще прелее и ще бъде скъсана, при което ще бъдат скъсани и каскадно разположените под яз.“Д. с.“ други два язовира „О. г.“ и „К. м.“, което създава риск от заливане на селища, посеви, животни, жилища и хора, в с.Р., на пътища, включително и на АМ „Т“. Тези специализирани изводи на вещото лице напълно се синхронизират и изпълват дефинитивните критерии за нарушаване на съоръженията към язовирната стена съобразно регламента на §1, т.95б от ДР на ЗВ, който следва да се тълкува като разширяващ нормативното поле на изключителната хипотеза на чл.148, ал.6 ЗУТ. В случая в заключението си вещото лице еднозначно е уточнило, че се касае за намалена пропускателна възможност на преливника и пълната затапеност на основния изпускател, които на плоскостта на цит. легална дефиниция представляват нарушаване на

съответствието между системата на язовирната стена и съоръженията към нея и проектните конструктивни модели на елементите на тази система. Тези технологични засягания в съоръженията на язовир „Д. с.“ обуславят нарушаване на способността на системата да изпълнява предназначението си и съответно създават опасност от неконтролирано изпускане/ преливане на вода при скъсване на стената на язовира и нарушаване на проектните експлоатационни параметри на язовира с оглед заключителното експертно мнение за съществуваща в периода от 2018г. до 07.09.2021г. необходимост от намаляване на експлоатационните натоварвания. На л.124 гръб при обсъждане на заключението, вещото лице е конкретизирало, че „ след настъпване на това състояние на пълно затопяване /много преди ремонта/ язовирът е следвало да бъде изведен от експлоатация, да бъде изпразнен и да се почисти входа на самия изпускател.“ По същият начин на л.124 – „ По- голямата вреда за мен е било, че основният изпускател е бил затопен. При такова положение, трябва да се спре всякаква експлоатация на язовира. Това положение налага изцяло спиране на експлоатацията. При интензивни валежи, язовирът ще бъде препълнен и не се знае, дали преливникът ще може да има такава пропускателна способност. Тогава стената ще прелее и ще бъде скъсана. Още по-опасно, при това положение е, че до самия язовир има още два. Тогава и те ще бъдат скъсани, защото водата ще отиде в първия след този язовир, от там във втория и заедно с валежите, не знам какво ще стане - заливане на някакви низини, на селища, животни и хора. Това са другите два язовира „О. г.“ и „К.м.“, които са каскадно разположени под язовира „Д. с.“. Много е опасно, защото ако се скъса първия язовир, се скъсват и другите два“

На плоскостта на специалните научни изводи в ХТЕ, съдът формира убеждение, че в разглеждания случай е била изпълнена хипотезата на чл.46, т.4 [Наредба № 13 от 29.01.2004 г.](#), според която техническото състояние на язовирната стена и съоръженията към нея се определя като „предаварийно“: 4. когато по-нататъшната им експлоатация е недопустима поради неприемлив риск за хора, материални ценности и околна среда; извеждат се от експлоатация до довеждане в състояние по предходните точки, което на свой ред обосновава приложение на нормативната хипотеза на чл.148, ал.6 ЗУТ.

Действително само от обстоятелството, че с Решение № 495 от 13.07.2018 г. на МС язовирът е включен в списък на язовирите, нуждаещи се от спешен ремонт, не може да обоснове извод за настъпило бедствие или авария. Но констатираните дефицити в технологичната сигурност на язовира, свеждащи се в несъответствие на съоръженията към язовирната стена с проектните конструктивни модели на елементите на системата- намалена пропускателна възможност на преливника и пълната затопеност на основния изпускател, съчетани с изводими фактически данни за случило се в миналото преливане през стената и с изводи за реална и висока степен на риск при интензивни валежи, скъсването на стената на яз.Д. с. да доведе до скъсване на каскадно разположените под него други два язовира, което да рефлектира в значителни вреди –заливане на хора, животни, пътища, АМ „Т.“, според настоящия състав охарактеризира посочените неизправности като бедствена или аварийна ситуация на язовира. В заключението, и в обсъждането му в о.с.з., вещото лице е категорично и, че обемът от изпълнени възстановително-ремонтни строителни М. от „А. Д.“ ЕООД са били насочени към отстраняване на неизправностите в язовирната стена-нарушения в пропускателната способност на преливника, изпълнени са СМР, съответстващи на изготвения технически доклад, в т.ч.-почистване, насипване на земни маси.

В таблица за определяне нивото на извънредна ситуация на язовир от [Приложение № 2 от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние](#) (обн., ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г., в сила от 31.01.2020 г.) е посочено Преливане на водни обеми през преливника, като основание за опасност в три степени: 1. Нивото на вода в язовира достига преливния ръб или прелива без активна ерозия. /Без опасност/; 2. Водата прелива през преливника с активна ерозия по дъното и/или откосите. /Потенциална опасност/; 3. Преливащите водни количества могат да доведат до

наводнение по течението на реката и нивото на водата в язовира продължава да се покачва. /Потенциална опасност/. Предвид заключението на вещото лице, че при пълна затапеност на основния изпускател, при интензивни валежи преливащите водни количества могат да доведат до наводнение –скъсване на стената и по течението на реката, скъсване на стените на язовири „К.м.“ и „О. г.“ според съда определената в Решение № 495 от 13.07.2018 г. на МС неизправност „Запушена шахта и неработещ О.И.Източването става с единичен сифон. Бетново съоръжение за високоволтов кабел в отводящия канал“следва да се квалифицира като авария по смисъла на горепосочените разпоредби. Именно поради това, че одобреният с решението на МС ремонт е бил предпоставен от аварийна ситуация,макар и да не се е стигнало до интензивни валежи или бедствия,активиращи конкретен по измеренията си вредоносен резултат, според съда възстановителните и строителни М. са били извършени в условията на неотложност.

Ето защо, в процеса на съдебното дирене бяха доказателствено опровергани изводите на административния орган, че строежът е изпълнен в нарушение на разпоредбите на [чл. 137, ал. 3](#) и [чл. 148, ал. 1 от ЗУТ](#), което предпоставя квалифицирането му като незаконен по см. на чл.225, ал.2, т.2 ЗУТ. В случая приложение е намирала особената материалноправна разпоредба на чл.148,ал.6 ЗУТ, предвиждаща,че при бедствени и аварийни ситуации разрешения за строеж по изключение могат да се издават по частични работни проекти,като строителните книжа могат да се комплектуват и по време на изпълнението на неотложните аварийни и възстановителни работи или след изпълнението им и се предават на органа, компетентен да издаде разрешението за строеж. Правни твърдения за неизпълнение на задължението за провеждане на облекчена процедура за издаване на разрешение за строеж по време на изпълнение на неотложните възстановителни дейности или след приключване на изпълнението им по см. на чл.148,ал.6 ЗУТ, ведно със съответстващия фактически обхват на елементите от съставомерността на качествено различно по правни характеристики нарушение по чл.148,ал.6 ЗУТ не са надлежно формулирани в административно-обвинителния инструмент, нито в НП. Следователно на жалбоподателя не е осигурена възможност да се защитава срещу фактическа и правна рамка на административно обвинение за допуснато нарушение във вр. с изпълнение на процедурата по чл.148,ал.6 ЗУТ, което е недопустимо да се въвежда в евентуалност, като възможен приложим материален закон едва с писмените бележки при второто по ред първоинстанционно разглеждане на делото.Напротив в мотивите на издаденото НП при обсъждане на възраженията на санкционираното лице е изложена подробна контрааргументация за неприложимост на разпоредбата на чл.148, ал.6 ЗУТ и допуснато от дружеството изпълнител неправомерно дерогиране на разпоредбите на чл.148, ал.4, и чл.145, ал.1,т.1 ЗУТ, регламентиращи общия ред за съгласуване и одобряване на технически проекти и издаване на разрешение за строеж. С оглед изхода на спора право на разноски има дружеството „А. Д.“ ЕООД.

При новото разглеждане на делото настоящата въззивна инстанция следва да се произнесе и по въпроса за разноските при първото и второто разглеждане на делото пред първостепенния съд, включително тези, направени в касационно производство по арг. на [чл. 226, ал. 3 от АПК](#) вр. [чл. 63д, ал. 1 от ЗАНН](#).В случая в НАХД 1993/2023 г. по описа на БРС се съдържат списък с разноски и ДПЗС от 27.05.2022 г./л.106/,според който „А. Д.“ ЕООД се е задължило да заплати по банков път в 5-дневен срок от подписване на договора адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. без ДДС на адв.К.Д. като към договора не е приложен документ за реалното заплащане на уговорения адвокатски хонорар, предвид което е недоказана претенцията за извършени разноски пред БРС. В КНАД №196/2023 г. се съдържат писмени доказателства за реално извършени разноски-ДПЗС-л.22 от 29.12.2022 г., видно от който жалбоподателят е заплатил изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. без ДДС /1200 лв. с ДДС/ на адв.К.Д., което предвид изхода на спора следва да се възложи в тежест на ДНСК, гр.С..

Във второто по ред първоинстанционно разглеждане на делото „А. Д.“ ЕООД, редовно призовано, не е взело участие в провежданите о.с.з., не е изразило писмено становище, в т.ч. и не е направило искане за присъждане на разноски, включително за заплатената от

дружеството сума в размер на 960 лв. за възнаграждение на вещо лице. Ето защо на основание чл. 226, ал. 3 АПК вр. чл. 63 д, ал. 1 ЗАНН ДСНК, гр. С. следва бъде осъдена да заплати на „А. Д.“ ЕООД сума в размер на 1200 лв., представляваща разноски за адвокатско възнаграждение пред касационната инстанция.

Така мотивиран и на основание чл. 63, ал. 2, т. 1, вр. ал. 1 ЗАНН, настоящият състав на БРС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № *****, издадено от 3-н. на Д. за национален строителен контрол, с което за нарушение на чл. 137, ал. 3 и чл. 148, ал. 1 ЗУТ на основание чл. 237, ал. 1, т. 1 ЗУТ на „А. Д.“ ЕООД, ЕИК ***** е наложена „имуществена санкция“ в размер на 5000 лева.

ОСЪЖДА Д. за национален строителен контрол, гр. С. да заплати на „А. Д.“ ЕООД, ЕИК ***** сума в размер на 1200 лв., представляваща направени разноски за адвокатско възнаграждение пред касационната инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Административен съд – гр. Б. в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на посочените по делото адреси.

Съдия при Районен съд – Б.: _____